

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

**Achieving More Together /
Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd**

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2018-19

Crynodeb byr ar gyfer plant, pobl ifanc ac oedolion

helo

Sefydlwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn 2014 i wneud gwasanaethau yn well i bawb sy'n chwarae rhan mewn mabwysiadu yng Nghymru.

Rydym yn gwneud hyn trwy siarad gyda a gwrandao ar blant, pobl ifanc a mabwysiadwyr a defnyddio eu profiadau nhw i wella pethau.

Rydym yn gweithio gyda llawer o fudiadau i wneud gwahaniaeth cadarnhaol ac rydym eisiau diolch i bawb, yn enwedig y plant, y bobl ifanc a'r mabwysiadwyr a'r staff am eu gwaith caled a'u hymroddiad.

Mae'r adroddiad byr hwn yn dweud wrthyich sut rydym wedi bod yn gweithio dros y flwyddyn.

BETH YW'R GWASANAETH MABWYSIADU CENEDLAETHOL?

Rydym yn gyfundrefn sy'n dwyn at ei gilydd y gwasanaethau mabwysiadu lleol ledled Cymru. Rydym yma i sicrhau bod y gwasanaethau y gorau y medrent fod i deuluoedd sy'n mabwysiadu.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn cynnwys Tîm Canolog bychan sy'n dwyn at ei gilydd ac sy'n cydlyn gwaith:

- 22** o awdurdodau lleol Cymru sy'n gweithio gyda phlant sy'n derbyn gofal ac sydd â chynllun ar gyfer mabwysiadu
- 5** o wasanaethau mabwysiadu rhanbarthol sy'n darparu gwasanaethau i'r awdurdodau lleol hyn
- 4** o asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol

Ynghyd â Bwrdd Llywodraethu, sy'n sicrhau bod y gwasanaeth yn cael ei redeg yn iawn, a grwpiau o weithwyr proffesiynol sydd hefyd yn helpu i gynghori ar ein gwaith.

Mae gan bawb wahanol syniadau am fabwysiadu, ond rydym yn gwybod mai'r peth pwysicaf yw rhoi cartref i blant a theulu sy'n eu caru ac yn gofalu amdanynt.

Hwn yw'r 5ed adroddiad blynyddol rydym wedi ei gyhoeddi.

Mae adroddiad llawn hefyd. Gofynnwch am gopi neu medrwc ei lawrlwytho o www.adoptcymru.com

EIN PUM MLYNEDD GYNTAF

Beth wnaethon ni

- Rydym wedi siarad gyda phawb sy'n chwarae rhan mewn mabwysiadu ledled Cymru, ac wedi defnyddio eu profiadau nhw i wneud mabwysiadu yn haws ac yn gyflymach
- Rydym wedi helpu plant i gael teulu ac wedi eu helpu i adrodd hanes eu bywydau
- Rydym wedi llunio gwefan i unrhyw un yng Nghymru sy'n llawn gwybodaeth am fabwysiadu
- Rydym wedi cyflwyno'r achos o blaid mwy o arian i'n helpu ni i wella rhan rhannau o'r gwasanaeth
- Rydym wedi gweithio gyda llawer o bartneriaid megis asiantaethau gwirfoddol, cynghorau lleol a Llywodraeth Cymru i wneud rheolau a chyfreithiau yn well i fabwysiadwyr ac i blant

Yr hyn rydym yn ei wneud nawr

- Rydym yn helpu gwasanaethau i wella ar yr un lefel ledled Cymru
- Rydym yn canfod dulliau newydd o ddelio gyda phroblemau
- Rydym y casglu gwybodaeth i'n helpu i wneud cynlluniau ar gyfer gwella
- Rydym yn parhau i weithio gyda'n partneriaid i fod yn fwy effeithiol

Beth nesaf

- Rydym eisiau cael mwy o fabwysiadwyr a gwneud mwy o gartrefi ar gael i blant pan fyddant eu hangen
- Rydym eisiau gwneud yn siŵr bod mabwysiadwyr newydd yn cael gwell cymorth pan fyddant ei angen trwy roi ein Fframwaith ar gyfer Cymorth Mabwysiadu ar waith
- Rydym eisiau i'r holl wasanaethau mabwysiadu yng Nghymru ddod yn well
- Rydym eisiau gwneud mabwysiadu yn addas i Gymru a'r byd modern

- 2019
- 2018
- 2017
- 2016
- 2015

Y LLYNEDD, BU I NI HELPU...

310+

o blant i symud
i fyw gyda'u
teuluoedd
newydd

280

o blant i gael eu gorchymyn
mabwysiadu er mwyn i'w rhieni
mabwysiadol gael statws rhieni
dan y gyfraith

338

YN FWY O BLANT
SY'N BAROD I'W CYFATEB NEU
EU LLEOLI GYDA THEULUOEDD
NEWYDD

212

o deuluoedd
mabwysiadol
newydd i gael eu
cymeradwyo ar gyfer
mabwysiadu

100+

O BLANT A
PHOBL IFANC I GAEL HELP
YCHWANEGOL YN EU TEULUOEDD
MABWYSIADOL

268 o rieni
biolegol a **38** o
frodyr, chwiorydd a
pherthnasau biolegol
eraill i gael cyngor
a chymorth

MWY NA **3,281** O BLANT I
GADW MEWN CYSYLLTIAD TRWY
LYTHYR GYDA'U TEULUOEDD
BIOLEGOL

226 o bobl i gael
mynediad at eu cofnodion
geni a helpu **124** ohonyn
nhw i gael hyd i'w
perthnasau biolegol

EIN TAIR BLAENORIAETH

LLEOLI PLANT GYDA THEULUEDD

#1

- Rhoi anghenion y plant yn gyntaf wrth ganfod mabwysiadwyr newydd
- Defnyddio ein Cofrestr Fabwysiadu newydd ar gyfer Cymru

Beth a weithiodd yn dda

- Roedd gan fwy o bobl ddiddordeb mewn mabwysiadu
- Dywedodd mabwysiadwyr wrthym ein bod yn gyflym ac yn gymwynasgar
- Daeth rhai camau o'r broses fabwysiadu yn gyflymach
- Roedd nifer y plant a oedd yn aros i gael eu lleoli yn is
- Roedd rhai rhanbarthau yn dda iawn o ran lleoli plant ag anghenion cymhleth
- Bu i ni gefnogi'r **Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd**, i helpu plant ag anghenion cymhleth (a bu iddynt ennill dwy wobr am eu gwaith da)
- Fe'i gwnaethom yn haws i ddefnyddio ein **Cofrestr Fabwysiadu ar gyfer Cymru** (Cofrestr Mabwysiadu Cymru gynt) i gyfateb plant a mabwysiadwyr, fel bod mabwysiadu yn gyflymach ac yn haws

Beth fyddwn yn ei wneud nesaf

- Byddwn yn dweud wrth hyd yn oed mwy o bobl am fabwysiadu, a'i gwneud yn gyflymach, yn haws ac yn fwy hyblyg
- Byddwn yn gwneud gwasanaethau yn fwy cyfeillgar a bydd mwy o ganllawiau i helpu staff sy'n cefnogi teuluoedd mabwysiadol
- Byddwn yn gwneud i'n Cofrestr Fabwysiadu newydd ar gyfer Cymru weithio'n dda

EIN BLAENORIAETHAU

CEFNOGI MABWYSIADU

#2

- Dweud wrth fwy o bobl am fabwysiadu
- Rhoi'r Fframwaith Cefnogi Mabwysiadu ar waith
- Llunio cyfreithiau gwell i gefnogi mabwysiadu
- Gwella hyfforddiant
- Gwneud yn siŵr bod arian i gefnogi'r gwasanaethau mabwysiadu

Beth a weithiodd yn dda

- Darparodd gwasanaethau cymorth mabwysiadu i rieni biolegol, teuluoedd biolegol, plant a phobl ifanc, ond mae'r cymorth y mae plant ei angen yn wahanol mewn gwahanol rannau o Gymru.
- Mae gan rai plant sy'n cael eu mabwysiadu orffennol anodd, ond trwy eu helpu nhw i ddeall o ble maent yn dod, roeddent yn hapusach ac yn iachach (rydym yn galw hyn yn daith bywyd)
- Helpu mabwysiadwyr i gael gwell hyfforddiant
- Mae mwy o bobl mewn ysgolion ac yn y GIG yn gwybod am fabwysiadu ac rydym wedi llunio canllawiau i'w helpu
- Rydym yn canfod dulliau newydd o gefnogi pobl, fel defnyddio **TESSA** (Gwasanaeth Cymorth Addysg Therapiwtig ar gyfer Teuluoedd Mabwysiadol)
- Rydym wedi parhau i weithio allan sut rydym yn gwella cysyllwllt ar gyfer plant a phobl ifanc a rhieni biolegol
- Rydym wedi siarad gyda phawb, gan gynnwys teuluoedd biolegol, cynghorau lleol a Llywodraeth Cymru i ganfod dulliau newydd i gael pawb yn gweithio gyda'i gilydd
- Fe wnaeth GMC ac Adoption UK Cymru yn siŵr bod gan blant a phobl ifanc wasanaeth o hyd (drwy Adoption UK Cymru), ar ôl i Adoption roi'r gorau i'r gwasanaeth '**Talk Adoption**'

Beth fyddwn yn ei wneud nesaf

- Rhoi canllawiau ychwanegol i blant, pobl ifanc, rhieni biolegol a gofaldwyr maeth am y **Gwaith Taith Bywyd** ar ein gwefan
- Rhoi mwy o gymorth a hyfforddiant i fabwysiadwyr a theuluoedd biolegol
- Llunio canllaw ar yr hyn i'w ddisgwyl, ar gyfer pobl sy'n ystyried dod yn fabwysiadwyr
- Llunio taflen gyngor ar gysyllwllt ar gyfer plant sydd wedi eu mabwysiadu a phlant sy'n derbyn gofal
- Parhau i weithio gyda'n gilydd

CYNLLUNIO AR GYFER Y DYFODOL

#3

- Meddwl am yr hyn sy'n digwydd nesaf
- Cynnwys pawb sy'n chwarae rhan yn y broses fabwysiadu i'w gwneud yn well ac yn haws. Gelwir hyn yn gyd-gynhyrchu.
- Gwneud y rheolau o amgylch mabwysiadu yn well ac yn decach
- Gweld pwy sydd angen hyfforddiant ychwanegol

Beth a weithiodd yn dda

- Newidiodd anghenion plant, pobl ifanc a mabwysiadwyr dros amser, felly rydym wedi addasu gwasanaethau i'w cefnogi
- Rydym wedi siarad gyda llawer o bobl am y broses o fabwysiadu, megis pa hyfforddiant maent ei angen a sut mae gwasanaethau yn gwybod beth sy'n gweithio a'r hyn nad yw'n gweithio
- Cawsom gymorth ychwanegol i gynyddu ymwybyddiaeth o fabwysiadu a recriwtio mabwysiadwyr newydd
- Rydym wedi gwneud yn siŵr bod y rheolau o amgylch mabwysiadu yn ymwneud â chadw pobl yn ddiogel a gwella gwasanaethau
- Rydym wedi gwneud yn siŵr bod y gost o brynu lleoliadau mabwysiadu yn aros yn deg a'r un fath yng Nghymru a Lloegr
- Rydym wedi hyfforddi staff er mwyn iddynt fedru cynghori pobl ar fabwysiadu o wledydd eraill
- Rydym wedi dysgu o waith cyfundrefnau eraill ac achosion nodedig

Beth fyddwn yn ei wneud nesaf

- Parhau i gynllunio at y dyfodol

EIN CYNLLUNIAU AR GYFER Y FLWYDDYN NESAF

Rydym wedi gwneud yn siŵr bod gennym gyllid i barhau i wella gwasanaethau.
Ein bwriad yw:

Lleoli mwy o blant gyda theuluoedd

- Trwy gael mwy o fabwysiadwyr a defnyddio ein gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd
- Trwy gael mwy o bobl i ddefnyddio'r Gofrestr Fabwysiadu ar gyfer Cymru, er mwyn medru cyfateb mabwysiadwyr gyda phlant yn gyflymach

Gwella cymorth mabwysiadu

- Trwy wneud yn siŵr ein bod yn gwneud yr hyn rydym wedi ei addo
- Trwy wneud yn siŵr bod mwy o bobl a gweithwyr proffesiynol yn ymwybodol o fabwysiadu
- Trwy ddefnyddio'r arian y mae Llywodraeth Cymru wedi ei roi inni

Meddwl am y dyfodol

- Trwy siarad gyda'r arbenigwyr, sef plant, pobl ifanc a mabwysiadwyr, er mwyn iddyn nhw ddweud wrthym beth sy'n gweithio'n dda
- Trwy ddefnyddio technoleg a gwybodaeth i wneud pethau'n well
- Trwy wella'r cyfreithiau a'r rheolau o amgylch mabwysiadu
- Trwy hyfforddi mwy o bobl mewn meysydd allweddol

Crëwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i wella gwasanaethau i bawb yng Nghymru y mae mabwysiadu'n effeithio arnynt.

Mae Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru, a lansiwyd ym mis Tachwedd 2014 yn fenter arloesol ar y cyd ar gyfer cynnig gwasanaethau mabwysiadu. Daeth â gwasanaethau mabwysiadu awdurdodau lleol Cymru ynghyd i greu strwythur 3 haen sy'n cynnwys partneriaethau ar bob lefel gydag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol Cymru, Gwasanaethau Iechyd ac Addysg ymhlith rhai eraill.

Ar lefel awdurdod lleol, mae'r holl gynghorau Cymreig yn dal i ddarparu gwasanaethau i blant sy'n derbyn gofal gan adnabod a gweithio gyda'r plant y mae cynllun mabwysiadu yn addas iddynt.

Yn rhanbarthol, mae'r holl awdurdodau lleol yn gweithio gyda'i gilydd o fewn pum cydweithrediad rhanbarthol i gynnig ystod o wasanaethau mabwysiadu. Mae gan bob cydweithrediad rhanbarthol gysylltiadau ag asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol, iechyd ac addysg. Mae'r gwasanaethau a gynigir yn amrywio mewn pob cydweithrediad, ond maent oll yn cynnig swyddogaethau asiantaeth mabwysiadu i blant, recriwtio ac asesu mabwysiadwyr, cynnig cwnsela i rieni genedigol a chynghor i oedolion a fabwysiadwyd. Ar hyn o bryd, mae rhai ohonynt yn cynnig gwasanaethau cymorth mabwysiadu'n uniongyrchol, ond mae hyn yn gyfrifoldeb ar yr awdurdod lleol mewn mannau eraill.

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Tîm Canolog y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
c/o Cyngor Dinas Caerdydd
Ystafell 409 Neuadd y Sir
Glanfa'r Iwerydd
Caerdydd CF10 4UW

F: 029 2087 3927
E: contact@adoptcymru.com
www.adoptcymru.com